

tom, že byl zemřelý učitelem na soukromé škole, pokud jde o právní povahu nároku na požitky a nároku na vrácení přeplatku. Podle tvrzení žalující strany byly zemřelému Václavu P-ovi po zjištění omylu a zrušení nesprávných výnosů předepsány pensijní požitky výměrem zemské školní rady ze dne 31. ledna 1925 se zpětnou platností od 1. listopadu 1918 podle pravidel ze dne 31. března 1908, čímž vznikl přeplatek 36.910 Kč. K odvolání zemřelého byl z nařízení ministerstva školství a národní osvěty vydán nový výměr ze dne 28. května 1927, který byl Václavu P-ovi dne 14. června 1927 doručen a nabyl moci práva. Podle tohoto rozhodnutí bylo mu přeplaceno o 19.535 Kč. Žalující strana pokazuje ve svém rekursu výslovně k tomu, že tento výměr P-ovi doručený nabyl právní moci a že v něm stanovena byla povinnost P-ova vrátiti uvedený přeplatek, že však P., než došlo k exekučnímu vymáhání přeplatku na něm, zemřel, takže tento pravoplatný dluh přešel podle § 548 obč. zák. na pozůstalost, případně na dědice a proto že také patří jeho vymáhání na pozůstalosti jako dědická žaloba na pořad práva. Rekursní soud uznal toto odůvodnění za správné a proto uznal pořad práva za přípustný. V tom však nelze mu dáti za pravdu. Úmrtím dlužníkovým nemění se nic na právní povaze závazku a nároku z něho vyplývajícího, po právní stránce zůstává jednotnost osoby jak za projednávání pozůstalosti tak i po jejím odevzdání dědici, pokud se nárok proti dědici uplatňuje jako proti právnímu nástupci dlužníkovu, neboť i pak dědic reprezentuje dlužníka. Exekuční titul vydaný proti dlužníku působí také proti pozůstalosti před odevzdáním a proti dědici po odevzdání pozůstalosti. Byl-li tedy podle tvrzení žalující strany již za života Václava P-a vydán proti němu výměr, který nabyl také materiální právní moci, takže mohl býti exekuční cestou vymáhán, byla věc s konečnou platností rozhodnuta s účinkem také proti pozůstalosti, případně proti dědicům dlužníkovým (§ 547 obč. zák.), a opětne projednání téže věci pořadem práva není možné ani z důvodu přechodu závazku na dědice. Usnesení pozůstalostního soudu, jímž byla finanční prokuratura uvědoměna o tom, že dědic nárok neuznal a že nezbude než podati žalobu na pozůstalost, na věci nic nemění, protože tím o otázce přípustnosti pořadu práva nebylo rozhodnuto s konečnou platností.

Čís. 13447.

Úprava pachtovného při zemědělských pachttech (vládní nařízení ze dne 29. července 1933, čís. 164 sb. z. a n.).

Oznámení nároku na úpravu pachtovného podle § 7 vl. nařízení mohlo býti platně učiněno i osobě, jíž propachtovatel svěřil hospodářskou správu své propachtované nemovitosti.

(Rozh. ze dne 13. dubna 1934, R I 274/34.)

Soud první stolice zamítl návrh na úpravu pachtovného. Rekursní soud zrušil napadené usnesení a vrátil věc prvnímu soudu, by o návrhu znovu rozhodl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu a uvedl v otázce, o niž tu jde, v

d ů v o d e c h:

Nelze schváliti názor dovolacího rekursu, že oznámení nároku na úpravu pachtovného matce propachtovatelky Amalii R-ové neodpovídá předpisu § 7 vlád. nařízení. Z předložené korespondence plyne, že Amalie R-ová nejen přijímala jménem své dcery od navrhovatele pachtovné, nýbrž že činila všechna opatření o tom, jak si má pachtýř počínati při užívání spachtovaného domu a při obdělávání spachtovaných polí, a že pachtýř v tom směru jen s ní jednal, aniž její dcera Hilda H-ová co namítala. Tím je bezpečně prokázáno, že propachtovatelka Hilda H-ová svěřila své matce Amalii R-ové hospodářskou správu své propachtované nemovitosti, pročež se oznámení nároku navrhovatelova mohlo státi buď Hildě H-ové, nebo Amalii R-ové (§ 7 vlád. nařízení).

Čís. 13448.

Pro nárok na vrácení toho, co žalobce po pravomoci odsuzujícího trestního rozsudku zaplatil státu na útratách trestního řízení, dovozaný z toho, že trestní rozsudek byl pak rozsudkem nejvyššího soudu ve výroku o vině a o trestu a o souvisejících nárocích mimořádnou revisí zrušen a že pak trestní řízení proti žalobci bylo pravoplatným usnesením příslušného soudu zastaveno, jest příslušný krajský soud civilní v Praze.

(Rozh. ze dne 13. dubna 1934, R I 311/34.)

Žalobou, zadanou na krajském soudě civilním v Praze, domáhali se dědici po Vilému R-ovi na československém státu vrácení toho, co zůstavitel zaplatil na útratách trestního řízení byv pravoplatně odsouzen trestním rozsudkem, jenž byl pak povolením mimořádné obnovy trestního řízení zrušen a pak trestní řízení, ježto Vilém R. zatím zemřel, zastaveno. Soud první stolice vyhověl námitce nepřipustnosti pořadu práva a odmítl žalobu. D ů v o d y: Žalobci opírají o §§ 1431 a 1435 obč. zák. žalobní nárok, by bylo vráceno, co bylo bezdůvodně placeno. Vilém R. byl odsouzen trestním soudem. Nezaplatil náklady trestního řízení na základě civilněprávního nároku, nýbrž na základě veřejnoprávní povinnosti. Nárok na vrácení toho, co z důvodu veřejnoprávního bylo placeno, nemůže míti jinou povahu, než nárok na samo placení. A ten jest veřejnoprávní, a nemohou o něm rozhodovati občanské soudy podle § 1 j. n. Mohlo by se ovšem zdáti, že otázka veřejného práva jest tu jen otázkou předurčující, kterou soud může sám řešiti (§ 190 c. ř. s.), ale není tomu tak, neboť celý nárok koření v právu veřejném. Vždyť jinak ten, kdo z důvodů veřejnoprávních jest k placení zavázán, mohl by, obcházeje správní úřad, do jehož oboru rozhodovati o tom patří, tím, že by zaplatil a pak z důvodu nedluhu vznesl na soud nárok na vrácení, uvést v nivec zásadu rozdělení správy a soudnictví (sb. nejv. soudu čís. 7287). Žalobci by mohli opíratí svůj nárok jen o zákon číslo 109/1918 ř. zák., avšak podle ustanovení tohoto zákona jednak není tento soud věcně příslušný (§ 5), jednak tu nejsou ani ostatní podmínky materiálněprávní [§ 2 odst. (2) a (3)]. Avšak o tento zákon